Čo teda? Či máme nejakú prednosť?

Nijakým činom, lebo tu prv sme obvinili i Židov i Grékov, že všetci sú pod hriechom

Rímskym 3:9

Verše Rímskym 3:9-18 poskytujú Boží pohľad na človeka. A ako vyzerá človek z Božieho pohľadu? Každý jeden je rovnako úplne skazený. To je Boží pohľad na človeka. Nie je to porovnanie človeka s človekom, nie porovnanie Žida s pohanom, ale videnie človeka pohľadom Božích očí. Je to porovnanie s Ježišom Kristom, lebo on je štandard spravodlivosti.

Vo verši 3:2 svojim bratom podľa tela Pavol hovorí, že oproti iným národom majú veľkú výhodu, lebo Žid má o mnoho viac, a mnohý je úžitok z obriezky na každý spôsob, lebo najprv preto, že

sú im zverené výroky Božie. Následne ale kladie otázku: „Čo teda? Či máme nejakú prednosť?…“ (verš 9) a hneď aj odpovedá: „Nijakým činom…“ Vôbec nie! V porovnaní s inými nie sme o nič lepší.

Židia mali veľké výhody a všimnime si, že všetky výhody, ktoré mali, boli od Boha. Mali výroky, ktoré boli od Boha, mali zmluvu, ktorá bola od Boha, mali ustanovenia, obrady a zákon, ktorý bol všetok od Boha. Ale ich nevýhoda bola (rovnako ako všetkých ostatných ľudí, národov), že mali skazenú prirodzenosť, ktorá úplne odmietla všetko to, čo im Boh ponúkol ako ich výhody. Všetky výhody, ktoré mali, z nich neurobili dedične lepších a nezmenili ich prirodzenosť. „Áno, ty máš Božie slovo, ale nie si lepší v svojej podstate, lebo všetci, Židia aj Gréci (pohania) sú pod hriechom.“ Každý človek je už svojím narodením pod hriechom, čo znamená, že každý je svojím narodením pod vplyvom a pod odsúdením hriechu. Sme pod vládou a mocou hriechu, sme skazení a všetci sme neužitoční (verš 12). Proti tomuto sú časté námietky: „Nie, to nie, veď človek má v sebe aj niečo dobré.“ To je síce pravda, lebo človek stále môže fungovať a robiť niečo dobré a užitočné. Je to s ním ale tak ako s havarovaným autom.

Auto bolo navrhnuté, skonštruované a vyrobené s nejakým cieľom. Má motor, má volant a ostatné veci, vďaka ktorým funguje a napĺňa účel, kvôli ktorému bolo vyrobené. Teda auto je fungujúce a jazdí, ale zrazu dôjde k havárii a auto je úplne zdemolované. Niekto sa naň pozrie a povie: „Ale tu je ešte nepoškodený volant a je to stále dobrý a fungujúci volant.“ Volant je síce dobrý, ale auto ako celok je skazené, zničené. Už nie je tým, čím bolo pred haváriou, je nepoužiteľné. Určite sú tam ešte aj nejaké iné dobré skrutky a súčiastky, ktoré sa dajú použiť, ale cieľ, pre ktorý bolo auto vyrobené, je už zmarený; auto ako celok sa už nedá použiť.

Tak je to aj s človekom. Aj on ešte stále môže urobiť nejakú dobrú vec, ale už nerobí to, k čomu

bol pôvodne stvorený, nenapĺňa zámer, ktorý s ním Boh mal. To je zmysel prehlásenia veršov 3:9-18 o človeku. Verše hovoria: „Ľudia, ale vy už nerobíte to, k čomu ste boli stvorení! Teraz už ste pod mocou hriechu a kvôli tomuto už teraz nefungujete tak, ako sa od vás očakávalo.“

Môžeme povedať, že ak by hriech bol modrej farby, všetci by sme boli modrí, aj keď by každý z nás mal iný odtieň. Tvoja modrá by mohla byť síce o trocha svetlejšia ako moja, ale stále by si bol aj ty modrý. Všetci sme sa odchýlili od pôvodného účelu (zámeru), všetci sme neužitoční rovnako ako havarované auto – a „… Niet spravodlivého ani jedného“ (verš 10). V porovnaní s Ježišom Kristom nikto z nás nedosahuje štandard spravodlivosti (pozri Skutky 3:14). Môžeme si o sebe myslieť, že sme lepší ako tí vedľa nás, ale pozrime sa na absolútne porovnanie, na spravodlivosť Ježiša Krista. Nikdy takú spravodlivosť sami zo seba nedosiahneme.

„niet toho, kto by rozumel, niet, kto by vážne hľadal Boha“ (verš 11). To znamená, že nikto nechápe Boha, nechápe jeho pravdu, jeho cestu; v našej prirodzenosti máme pokazený, skreslený pohľad na Boha. Nechápeme jeho svätosť, jeho spravodlivosť. Nechápeme Božie cesty a kvôli tomuto Pavol hovorí: „Nikto ho nehľadá.“ Preto, že Boha nechápeme a nepoznáme ten správny spôsob, ako sa naňho pozerať, nikdy ho nehľadáme správne. Preto, že ho nechápeme, nemôžeme ho hľadať a skutočne, pravdivo uctievať. Nechápeme jeho cesty, a preto ho nemôžeme správne hľadať v pravej poslušnosti.

A tak je to so všetkými – nezáleží na tom, na koho sa pozeráš. Pozri sa na farizeja. On je nesmierne ortodoxný, je pravoverný a pozná Starý zákon. Pozná pravidlá, ale kvôli nepravdivému poznaniu Boha zneužíva a mení všetko to, čo mu je zverené – a nevidí, nevníma Boha správne.

Keď Nikodémovi bolo povedané, že sa musí narodiť znova, kvôli nesprávnemu chápaniu Boha povedal: „Ako sa ja môžem vrátiť tam, úplne na začiatok?“ Aká bola Ježišova odpoveď na túto otázku? – „Ty si učiteľ v Izraeli, a ty nechápeš tieto veci?“ Hovorí mu: „Ty si jeden z vodcov v Izraeli, učíš iných ľudí, ale ty nechápeš Boha. Keď nechápeš toto, nemôžeš ho ani správne hľadať a poznať.“ Rovnako tak to bolo aj s bohatým mládencom: „Čo musím urobiť, aby som bol spasený?“ Chcel niečo urobiť, chcel prísť k Bohu cez svoje skutky. Túto predstavu mal len preto, že mal nesprávne chápanie Boha. Preto ho hľadal týmto spôsobom. Jeden jediný spôsob, akým človek môže hľadať Boha, je prostredníctvom Božieho Ducha. Boh je duch a duchovné veci môžeme poznávať len prostredníctvom Ducha. Telesnou mysľou sa duchovné veci nedajú poznať: „Ale telesný človek nechápe vecí Ducha Božieho, lebo sú mu bláznovstvom, a nemôže ich poznať, lebo sa majú duchovne posudzovať.“ (1. Korintským 2:14).

V našej prirodzenosti nie sme duchovní. A preto, že nie sme duchovní, nemôžeme chápať Boha. Sme telesní, myslíme podľa tela a bojujeme proti veciam Ducha (pozri Galatským 5:17 a Rímskym 8:7-8). Rodíme sa s telesnou prirodzenosťou, preto sme všetci odvrátení od Boha, nikto Boha sám od seba nehľadá. Každý je odvrátený od Boha a každý si ide svojou vlastnou cestou, ktorú si sám vyvolili. Čo potom v tomto prípade človek potrebuje nevyhnutne, aby začal hľadať a hľadal Boha? Je to Boží Duch, ktorý musí začať meniť človeka a ktorý ho k hľadaniu musí priviesť. Je to Svätý Duch, ktorý usvedčuje človeka o jeho zlých cestách, nespravodlivosti a hriechu (pozri Ján 16:8-9).

Čítame teda, že zo svojej telesnosti nikto nehľadá Boha, všetci sú odvrátení, neprinášajú úžitok, a tým sú zbytoční. A to je povedané o všetkých – o Židoch aj o pohanoch. Nikto nemôže prísť k Bohu svojou vlastnou spravodlivosťou, lebo človek je plný klamstiev, prekliatia, horkosti a jedu práve tak ako had a všetkého toho, čo je uvedené vo veršoch 3:13-18.

Minulosť hriešneho človeka je zničenie a mizéria. Keď sa pozrieme naspäť na život hriešneho človeka (aj na ten svoj), pýtame sa, čo po ňom ostáva. Nič také, čo by Boh mohol použiť, len poníženie a bieda. Nepoznali cesty pokoja. Nikto nenašiel cestu, ktorá vedie k pokoju. Tú cestu, ktorú Boh ustanovil, tú nepoznali. Dôvod, prečo všetci robia všetky spomínané veci, je, že niet bázne Božej v ich očiach. Preto si nemyslia, že ich bude niekto súdiť. Myslia si, že sú nezávislí a že niet toho, komu by sa mali zodpovedať. Nie je v nich žiadna úcta pred Bohom, ani žiadna úzkosť, ani strach z Boha, ale Biblia hovorí, aké je dôležité, aby to v nás bolo. Bázeň pred Bohom je počiatkom múdrosti a poznania (Príslovia 1:1-7, 14:27). Bázeň pred Bohom je počiatkom hľadania všetkého dobrého.

Po prečítaní slov zapísaných v týchto veršoch tretej kapitoly o tom, aký človek je, by sa postojom človeka mal stať strach a rešpekt pred Bohom a uvedomenie si, že si nezaslúži nič iné, iba odsúdenie. To je to najlepšie miesto, ten najlepší postoj, z ktorého by mal každý človek začať hľadať Boha. Človek, ktorý uveril, má touto cestou pokračovať aj ďalej. Nie v strachu, nie v úzkosti, ale v bázni pred Bohom.

Pavol v ďalších veršoch pripomína, že zákon, ktorý bol daný človeku, nemôže k spaseniu pomôcť – človek sa poslúchaním zákona nemôže stať spravodlivým a dosiahnuť spasenie, lebo zákon ponúka len poznanie hriechu: „A vieme, že všetko, čo hovorí zákon, vraví tým, ktorí sú pod zákonom, aby boli zapchaté každé ústa, a celý svet aby bol vinný Bohu, pretože zo skutkov zákona nebude ospravedlnené pred ním niktoré telo, lebo skrze zákon poznanie hriechu.“ (3:19-20).

Pavol hovorí: „… zákon hovorí k tým, ktorí sú pod ním.“ Takže akýkoľvek zákon, pod ktorým sa nachádzaš, či už je to Mojžišov zákon, alebo u tých, ktorí nemajú písomné zjavenie zákona, je to zákon svedomia. Zákon má tú úlohu, aby zjavil hriech a ukázal, že všetci sú pred Bohom vinní. Ide o to, aby človek prišiel k poznaniu svojej hriešnosti a viny tak ako kráľ Dávid, keď vyznal, že Boh je spravodlivý, ale on je vinný: „… Riekol som: Vyznám Hospodinovi svoje prestúpenia.“ (Žalm 32:5 a Žalm 51).

Pavol hovorí: „Dôvod, prečo Boh dal tieto veci, je ten, aby sa človek ukázal vinný pred ním.“ Viete, po čom Boh túži? Aby sa človek pokoril a súhlasil s Bohom. Aby bol taký ako Dávid, ukázal na svoj hriech a povedal: „Áno, ja si zaslúžim odsúdenie, ktoré prišlo kvôli môjmu hriechu. Bože, ty si spravodlivý a svätý a ja si zaslúžim všetko to zlé, čo na mňa prichádza.“

Po prečítaní textu písma z Listu Rímskym od začiatku až po dvadsiaty verš tretej kapitoly by mal človek ostať ticho stáť a uznať svoju vinu pred Bohom. Boh človeku ukázal, akým je pred ním. Ale ak sa ešte stále vyhovára, míňa sa cieľa, lebo zo skutkov zákona nebude pred Bohom nikto ospravedlnený (3:20) – ani Žid, ani Grék (pohan).

Pavol hovorí Židom: „To, že máš písomné zjavenie, že máš zákon, je tvoja veľká výhoda, ale musíš si uvedomiť, že zákon ťa len usvedčuje. Zákon nemôže nijako zmeniť tvoj charakter. Nemá žiadnu schopnosť spôsobiť vnútornú zmenu v tvojom živote.“ Ale výhoda, ktorú Žid má, je stále ešte úžasná, lebo mnohí ľudia, ktorí takéto písomné zjavenie nemajú, nevedia a nechápu, že sú pod Božím odsúdením. Mnoho ľudí nepozná a nechápe to, čo Boh od ľudí očakáva, čo vyžaduje. Neboja sa Boha a ich ústa sa pred Bohom nezatvárajú.

Výhoda poznania toho, čo Boh zjavil a čo jeho zákon vyžaduje, je veľká. Zákon dáva tým, ktorí ho majú, nesmiernu výhodu. Je to dôležité, lebo tým je im umožnené poznať Boží charakter, Božie súdy, Božiu spravodlivosť a učiť tomu aj svoje deti, aby, keď vyrastú, chodili po Božej ceste a neschádzali z nej.

9. 5. 1999